

Kdo je merodajni faktor v ill. premogovni industriji?

Oni, ki je največji producent in distributer premoga.

Chicago, Ill. — Kdo izvaja največjo moč v produkciji premoga v državi Illinois? Doda je bila poznana Peabody Coal kompanija, kot največji faktor v produkciji in distribuciji premoga v Illinoisu. Kdor kontrolira to kompanijo, je tudi kralj premoga v državi Illinois. Stari Peabody, ustanovitelj te družbe, je že zdavnaj mrtav. Njegovo ogromno letovišče blizu Hinsdale je kupila katoliška cerkev in v njem so naseljeni neke vrste menihi.

Samuel Insull, javnopravni inženirski magnat in dober vernik, je postal zdaj še premogovni magnat po vseh, ki so prišli v javnost. On je gonila sila v združitvi, ki se plete okoli Peabody Coal kompanije, največje producentinje premoga v Illinoisu.

Rudarski organizaciji v Illinoisu stoji zdaj nasproti Insull, o katerem je dognala preiskava, da je daroval v kampanjski sklad Frank E. Smitha tako veliko vsoto denarja, da je senat videl v taki vsoti nevarnost za korumpiranje volitev.

Naznanilo pravi, da se premogovniki, ki jih lastuje Commonwealth Edison kompanija, Peoples Gas Light Coke kompanija, Public Service Co. of Northern Illinois in Middle West Utilities korporacija združijo s premogovniki Peabody Coal kompanije. Peabody je te premogovnike vedno obratoval za Insullove javnopravne inženirske kompanije. Zato ni izprememba tako velika in drastična, toda finančna stran te kupitve, spremljajoča to transakcijo, povzroči, da se večina delnic povečane Peabody Coal kompanije razdeli med Insullove pomožne kompanije.

"Chicago Journal of Commerce" pravi, da je obatoječa Peabody Coal kompanija največja producentica in distributerica mehkega premoga v Združenih državah in da bo nova družba po izvršeni združitvi proizvedla lahko na leto dvajset milijonov ton premoga in imela kontrolo nad več kot eno milijardo ton premoga za trg.

Nova industrijska zveza bo obratovala 36 premogovnikov, ki so v državah Illinois, Indiana, Kentucky, Pennsylvania, Virginia in Zapadna Virginia. Insullovi interesi bodo lahko v takih tleh, kot so staj v premogovniški industriji, izgnali eno skupino rudarjev proti drugi.

Do leta 1926 se je Peabody Coal kompanija smatrala za ugodno trdnjo, ki je sklepala pogodbo z rudarsko organizacijo United Mine Workers. Toda v mesecu marcu leta 1926, ko so Mellonovi in Rockefellerjevi premogovniški interesi operirali svoje premogovnike z neorganiziranimi rudarji in so prelomili pogodbo z rudarsko organizacijo, je Peabody Coal kompanija prišla izpodkopavati pogodbo z rudarsko organizacijo na manj krivavi in viden način. Zaprla je svoje velike premogovnike v Illinoisu in naznanila, da je napravila pogodbo za dobavo premoga za illinojski premogovni trg s sedem neorganiziranimi premogovniki v Kentuckiju.

Ta izjava je pomenila, da bo Peabody Coal kompanija prodajala premog, za katerega dobe rudarji od tone po 47 centov mestno \$1.08 kot v Illinoisu. Kompanija je obenem naznanila, da bodo rudarji v Kentuckiju trajno zaposleni na račun illinojskih rudarjev, katerim je moralna plačati za tono premoga še enkrat več kot na jugu. V teku šest mesecev se je izvedelo, da je Peabody Coal kompanija najela Frank Farringtona, predsednika

Lewis izključil štiri rudarske unije

Spor med preiskovalnimi senatorji radi baronov v West Virginiji.

Pittsburgh, Pa. — P. T. Fagan, predsednik petega distrikta rudarske organizacije U. M. W. A., je v soboto naznanil, da so čarterji štirih krajevnih unij v tem (pittsburghskem) distriktu razveljavljeni iz razloga, ker so prizadele unije poslate delegate na znano konferenco "Save the Union komiteja." Fagan je pojasnil, da so bili čarterji odvzeti na odredbo Johna L. Lewisa, predsednika rudarske organizacije.

Washington, D. C. — Senatni preiskovalni odsek, ki se bavi s premogovno krizo, je v petek razpravljal o problemu, če more ali ne more prisiliti premogovniške družbe v West Virginiji, da pokažejo svoje računske knjige. Odsek se ni mogel zediniti. Prihodnja razprava se vrši v sredo.

Mezda skladiščnih pisarjev povičana

Pogodba je veljavna za dve leti.

Chicago, Ill. — Chicago Milwaukee St. Paul & Pacific, ki je nasledila bankruptno šentpavelsko železnico, je sklenila pogodbo z Bratovščino železniških skladiščnih pisarjev in delavcev za povišanje mezde. Pogodba je veljavna za dve leti in je stopila v veljavo dne 16. marca t. l. Skladiščni pisarje se poviša meza za tri cente na uro, skladiščni delavcem pa za dva centa.

Prizadetih je okoli osem tisoč pisarjev in delavcev. Pisarje in delavce sta zastopala E. R. Kinley in H. S. Love.

Walsh ožigal predsednika radi njegovega stališča napram olinemu škandalu.

Boston, Mass. — Senator Walsh iz Montane je v petek v svojem govoru, ki ga je imel v dijaškem demokratskem klubu harvardke univerze, obožili predsednika Coolidgea, da ni podvzel nikakih korakov takrat, ko so pričeli prihajati glasovi o olinem škandalu. Dasiravno je Coolidge dobro vedel, da se gre za velike sleparije, ni storil ničesar, da se razkrijejo, častniških poročevalcem je pa dejal, da vasa zadeva ni nič drugega kot političen maneuver nasproti rudarjev in administracije.

Tovarnar obtožen poizga.

Chicago. — Herman L. Ehrlick, lastnik tovarne za usnje, je bil v petek obtožen, da je podtaknil ogenj v njegovem skladišču, ki je bilo uničeno pretečni mesec, da bi se polastil zavarovalnine.

Illinojskega rudarskega distrikta v svojo službo in mu plačala pet in dvajset tisoč dolarjev na leto.

Konsolidacija Insullovih in Peabodyjevih premogovnikov se torej dotika Consumers kompanije, ki prodaja premog, led in stavbinski material na drobno v Chicagu in predmestjih. Ta kompanija je največja organizacija te vrste za prodajo na drobno. Uradniki kompanije so v letu 1923 delili Will Haysove tepotdomske obveznice svobode. Zadržna odkritja govora, da je tudi ta družba pod Insullovo kontrolo. Insull z njegovimi drugimi kontrolira javnopravni inženirsko lastnino, ki se cenijo blizu na milijardo dolarjev.

Premogovnik v lowi odprti kot unijski

Delo je bilo ustavljeno samo za teden dni. — Premogovniški podjetniki in Indiani podpisali jacksonvillsko pogodbo v precejšnjem številu.

Knoxville, Iowa. — Premogovnik Pershing je ustavil produkcijo premoga za teden dni. Na to je prišla produkcija zopet v njem po jacksonvillski pogodbi.

Terre Haute, Ind. — Podjetniki, ki producirajo tri četrtinke premoga, kadar je produkcija normalna, so podpisali jacksonvillsko pogodbo. Tu so všteti tudi premogovniki, v katerih se koplje premog s parnimi lopatami. Ob tem času producirajo malo premoga v državi Indiani. Pogodba je bila napravljena za naročila, ki pridejo in morajo priti kasneje v letu. Pogodba je sklenjena do dne 31. marca 1928.

Društvo premogovniških podjetnikov v državi Oklahomi je sklenilo z rudarsko organizacijo United Mine Workers slično pogodbo. Rudarska organizacija v zunanjih distriktih centralnega premogovnega polja zmaguje, ko je senatni odsek spregovoril odločno besedo, da bodo morali podjetniki, ki zaposlijo v premogovnikih južnih držav neorganizirane rudarje predložiti svoje poslovne knjige, iz katerih so razvidni stroški in, profiti premogovne produkcije, senatu.

Amerika moloduje veselo za odpravo vojne

Anglija, Francija, Nemčija, Italija in Japonska so povabljene na podpis skupnega protivojnega pakta.

Washington, D. C. — Ameriška vlada je v petek s posebno noto povabila Anglijo, Francijo, Nemčijo, Italijo in Japonsko, naj sklenejo z Združenimi državami in med seboj pogodbo za odpravo vojne. Obenem je bila vladam omenjenih velesil poslana vaa korespondenca, ki je doslej potekala med Ameriko in Francijo glede tega vprašanja; poslan je bil tudi približen osnutek pogodbe s opombo, da vlade takoj odgovorijo, če so pripravljene kaj dodati ali črtati.

SOVJETI KUPUJEJO STROJE V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.

V minulem mesecu so bile sklenjene kupitjske pogodbe za več kot štiri milijone dolarjev.

New York, N. Y. — Amtorg, sovjetska trgovska agencija, naznanja, da je sovjetska Rusija zopet kupila za lepo vsoto industrijskih strojev v Združenih državah. Kredit je bil aranžiran na dve leti in tri četrtine leta. Pri tej kupitvi gre za tovarniško opremo, ki stane \$2,284,000. Vaa kupitja v minulem mesecu je znašala \$4,400,000.

Trgovska agencija Amtorg naznanja, da sovjetska Rusija potrebuje vedno več in več strojev, da izvede svoj program za konstrukcijo tovarov. Leta 1927 je povprečni nakup industrijske opreme znašal milijon dolarjev na mesec. Leta 1927 pa polovico tega. To leto dosežemo najbrž nov rekord pri nakupovanju strojev in sicer dva milijona dolarjev na leto, posebno zaradi tega, ker so ugodnosti za kredit boljše, pravi Amtorg.

Suhaški uradniki obtoženi izsiljevanja.

Cincinnati, O. — Oscar H. Roetken, William Treasurer in A. B. Wells, prohibicijski agenti, so pod obtožbo, da so izsiljevali denar od ljudi, ki so prodali opojne pijače. Denar, ki ga je trojica prejela, so si med seboj razdelili. Natančna vsota denarja ni znana, ve pa se, da presegla več tisoč dolarjev.

ALI PRIDE KON-TROLA PREMOG. INDUSTRIJE?

Demokrati v senatnem odseku so sanjali.

Washington, D. C. — Medtem ko sta odvetnika rudarske organizacije in premogovnih podjetnikov v južnih državah med seboj argumentirala, kako senatni odsek za meddržavno trgovino lahko prisili premogovniške podjetnike, da predlože svoje poslovne knjige v pregled, so napredni demokrati v odseku iskali sporazuma na programu kontrole premogovne industrije.

Wheeler, Dill in Wagner, demokratski senatorji, vodijo privatno razpravo o tem vprašanju. Sporazumeli so se, da mora kongres dovoliti združevanje premogovniških podjetnikov, na obratno mora pa vzpostaviti trajno premogovno komisijo za kontrolo premogovne industrije.

Ta komisija mora imeti oblast uravnavati ali določiti maksimalno ceno za premog vsake kakovosti na trgu, da prepreči umazano konkurenco, ravno tako pa določi tudi minimalno mezo na podlagi cen na trgu in produkcijskih stroškov. Da določi mezo, pa mora imeti vse podatke o produkcijskih stroških.

Hammondovo poročilo, ki ga je izdelala premogovna komisija Združenih držav leta 1923, je pretehtal T. Townsend, odvetnik za rudarsko organizacijo v Zapadni Virginiji pred senatnim odsekom.

Kukuklski legendi žalbo v Pittsburghu

Sodnik je zavrgel tudi njihovo zahtevo in jih obtel, da so njihove roke umazane.

Pittsburgh, Pa. — Zvezni sodnik Thomson je 13. t. m. zavrgel tudi tožbo zloglasne kukuklske organizacije, ki je zahtevala "injunction" proti petim bivšim članom in odškodnino v znesku \$100,000 radi njihovega razkritja njenih ostudnih, terorističnih činov.

Sodnik je odprto povedal voditeljem Ku Klux Klana, da so prišli pred sodišče s umazanimi rokami in da on verjame bivšim članom, ki so izpovedali, da so kukuklski sežgali na živem osem oseb v Texasu.

Senator za odpravo brezposelnosti?

Washington, D. C. — Senator Jones iz Washingtona je izdelal načrt, ki bi stabiliziral industrijo in odpravil brezposelnost s tem, da bi vlada ustanovila poseben denarni sklad, ki bi se porabil za gradnjo javnih del, kadar bi se pojavila zmanjšanost, da se blizu brezposelnost v industriji.

Vlada naj bi določila 75 milijonov dolarjev v ta sklad in kadar bi se pojavila kriza v industriji, tedaj bi se 50 milijonov dolarjev porabilo za gradnjo pristanišč ob rekah in jezerih, 10 milijonov za kontrolo poplav in 15 milijonov za gradnjo vladnih poslopij v raznih mestih. — Jonesov načrt podpira več senatorjev.

Predsednikovo pismo žaljivo za Portorikane.

Washington, D. C. — Delegat Davila iz Portorike je dejal v petek v nižji zbornici, da je pismo, ki ga je naslovil predsednik Coolidge na Portoriko, žaljivo za Portorikane. Coolidge govori v dotičnem pismu, je dejal Davila, kot da so Portorikanci zelo nevhvaležen narod, kadar zahtevamo več svobode v vladni upravi.

Konvencija socialistične stranke v New Yorku

Zbranih je okrog 200 delegatov iz 40 držav. Danes bo nominiran predsedniški kandidat. Važne točke v platformi.

New York. — Okrog dvesto delegatov iz štiridesetih držav je zbranih na konvenciji socialistične stranke, ki se vrši v Manhattan Opera gledališču. Konvencija ima trajati pet dni. Prvi dnevi so potekali med razpravami o programu, ki ima veljati za prihodnje dve leti. Nominacija kandidatov za predsednika je pridržana za ponedeljek zvečer.

Strankina eksekutiva je priporočila delegatom med drugim tudi sledeče točke za platformo: Popolna odprava sodnijskih prepovedi v sporih med delom in kapitalom.

Socijalno zavarovanje za delavce.

Takojšnji odpoklic vseh oboroženih sil iz Nikaragve in drugih delov v Centralni Ameriki.

Takojšnje priznanje sovjetske vlade.

Modifikacija prohibicije, tako da se bodo lahko izdelovala in prodajala lahka vina in piva.

Zadnjo točko priporoča kongresnik Berger iz Milwaukeeja.

Mussolini še ni dobil atentatorjev

Na tisoče oseb aretiranih, a storilec ni med njimi. Lista šteje nam.

Rim, 14. apr. — Kljub policijski akciji, ki njena para v zgodovini Italije, še niso dobili pravih oseb, ki so aranžirale eksplozivno peklensko stroja v Milanu in povzročile smrt 17 oseb. Včeraj sta umrli nadaljna dva ranjena. Pričakuje se, da jih ustreše deset.

Fašistovska policija je prejela samo v Milanu 2000 oseb in na tisoče protifašistov v drugih mestih, a nikjer ni sledu za zločince. Mussolini zdaj pravi, da so glavni krivci nekje v inozemstvu, morda v Franciji ali Belgiji, ki so poslali agente v Milan. Fašistovski listi dolže anarhiste in prostozidarje.

V Milanu se je sestalo izredno važnostno sodišče, ki takoj izreče smrtne kazni nad krivci, čim pridejo v roke. Po novem fašistovskem zakonu zapadejo atentatorji smrti kazni. Med aretiranimi osebami je tudi mnogo žensk.

Fašisti so organizirali hrupne demonstracije kralju po vseh mestih ob železnici, po kateri se je kralj vrnil včeraj v Rim. Vse je bilo v zastavah in cvetju. S tem je hotel Mussolini pokazati znanjem svetu, kako je italijansko ljudstvo ogorčeno. Mussolini je dalje odredil, da se širve v Milanu pokopijejo na državne stroške.

Zupan v Milanu je razpisal nagrado 100,000 lir za ujetje krivih oseb.

BANKA KROJAŠKIH DELAVCEV PROCVITA.

Zdaj je v milijonskem razredu bank.

New York, N. Y. — Amalgamated Bank, ki jo je ustanovila organizacija krojaških delavcev Amalgamated Clothing Workers in ki je v poslovni zvezi z Zdrudno banko v Ljubljani, je povišala svoj kapital in prebitek na \$1,000,000, ko je preživela svoje peto leto. Banka je bila ustanovljena leta 1923 v mesecu aprilu s \$300,000 kapitala in prebitka.

Njeni viri so se hitro pomnožili na \$11,000,000, ko je banka povišala obrestno mero za vlagatelje na štiri in pol odstotka.

KELLOGG IN OLDS VIDITA SPET 'RDEČE'

Ampak trgovina ostane trgovina tudi s rdečkarji.

Washington, D. C. — Drivni tajnik Kellogg in podtajnik Olds zopet "vidita rdeče." Olds zapuša svojo službo v državnem departmantu, ampak predno gre, je še enkrat pokazal "rdečega škrtateljčka" tam v Moskvi, da ostrali odrasle otroke, ki imajo menda strah pred rdečo barvo kot puran. Izdal se je republikanski letak z naslovom "Zunanji atiki," podpisan od Kellogga. Vsebinsko nosi znamenja poslovinnega dela podtajnika, ki je svojočasno "razkril" saroto mehkega predsednika Callesa, ki je koval načrte za boljševlško hegemonijo na drugi strani reke Rio Grande.

Stiri strani so posvečene Rusiji, da rdeči ogenj ne ugašne. Priznanje sovjetoj se odklanja, a sovjetska trgovina je dobrodošla.

Letak pravi na kratko povedano, da je vlada skozi štiri leta zavzemala stališče, da bi bilo neupametno ji podvzeti atike a sovjetsko vlado, kar so Združene države prepričane, da se ne morejo vzpostaviti atiki med dvema narodoma, dokler ena skupina smatra za svojo misljo, da strmo glavi obstoječi politični, gospodarski in socialni red in ki se tako obnaša napram drugim narodom. Nato pravi letak, da evropske vlade niso pridobile ničesar a priznanjem Sovjetske Unije, da se izravnavajo delovi in nastajajo radikalna propaganda.

Kellogg in Olds se nič na bojita, da boljševiški načrt strmo glavi našo vlado in naprave.

Olds in Kellogg vidita, da so rdečkarji nam sovražni, dokler jasno ne priznajo svetosti mednarodnih obveznosti.

Trgovina, ki nosi dobiček, je seveda drugo vprašanje. Sovjetski agenti prihajajo drug za drugim kupovali razne produkte v Združene države. Seveda vodijo trgovino z rdečkarji ameriške trdnje na svoj riziko, meni Kellogg. Ampak Kellogg in Olds ne moreta dovoliti, da bi se v Ameriki prodajale sovjetske obveznice. Onadva pravita, da se ne sme dati kredita in denarja režimu, ki je odklonil ruske obveznosti napram Združenim državam.

Kellogg in Olds ne omenjata, da je Sovjetska Unija bila pripravljena se pogajati glede izravnave, ravnotako tudi ne fakta, da se podpira Standard Oil družba pri nakupu "konfiscirane" olja in ga prodaja na evropskih in indijskih trgih.

PREDLOGA ZA URAVNAVANO DELA NA ŽELEZNICAH.

Železničar mora imeti najmanj štiri dni počitka v mesecu.

Washington, D. C. — Senator Dill iz Washingtona je predložil senatu predlogo, da mora železničar imeti vsak sedmi dan počitek. Maksimalno dela lahko železničar skozi trinajst dni vsak dan, a v mesecu mora imeti štiri dni počitka. Meza se ne sme znižati zaradi te predloge.

Predloga je izredne važnosti za železničarje v prometni službi. Železniške družbe so veseli odredile prometne uslužbenke, da so morali delati vsak dan skozi ves mesec ali pa še več. Železniški uslužbenec se niso mogli ustavljati takim odredbam, ker so železniške družbe izjavile, da je potrebna taka služba, da se ne ukine redni železniški promet. Ako bo predloga sprejeta v kongresu in jo predsednik podpiše, tedaj bo vsakdanje izkoriščanje delavne moči železniških uslužbenec odpravljeno in družbe bodo morale najeti več uslužbenec.

Nemško letalo Bremen pristalo daleč v Kanadi

Trije letalci so srečno preleteli Atlantik od zahoda proti zapadu, toda zlahi so preleteli na sever. — To morda pojasni prejšnja ponesrečenja.

Quebec, Que., 15. apr. — Kanadsko letalo, ki sta ga pilotirala dr. Luis Cuisiner in Charles A. Schiller, je danes dospelo na Greenly Island, kjer se nahaja "Bremen" od zadnjega petka. Letalo je prineslo Nemcem potrebno orodje in druge stvari za popravilo "Bremena".

Druga vest se glasi, da so prekomorski letalci našli precej orodja v svetilniku na otoku in so se vsi časi, odkar so na otoku, na delu, da popravijo letalo, ki se je malo pokvarilo, ko se je spustilo na led. Rep je polomljen in propeler je zdrobljen. Nemci in Irce pa so zaključili, da morajo v "Bremenu" priti v New York, zato ga hočejo popraviti.

New York, 15. apr. — V New Yorku delajo priprave za velikanjski sprejem dveh Nemcev in Irce, ki so prvi prileteli v Ameriko iz Evrope. Čestitke desujejo na letalce iz vseh krajev sveta. Predsednik Coolidge je včeraj poslal zelo gorke čestitke.

St. Johna, Nova Fundlandija, 14. aprila. — Dva Nemci in eden Irce so prvi triumfirali v posetu čez Atlantik z evropske strani. Nemško letalo Bremen je včeraj opokidno pripelalo na ameriško stran skozi ledeni vihar, ki je zanesel letalo daleč proti ledenemu severu. Bremen je končno došel na tla na malem otoku Greenley Island blizu rta Labrador. 600 milj severno od tujak in 4000 milj od New Yorka. Letalo je krenilo 600 milj proč od linije, ki drži proti New Yorku.

Prva vest, da je Bremen pristal, je prišla šele šest ur kasneje. Poslal jo je baron Huenefeld, lastnik letala, ki je poslal človeka s sammi in pal 20 milj daleč na brezično postajo v Long Pointu, Labrador. Od tam je baron brzojavil sunjem svetu sledeče:

"Spustili smo se na tla na Greenley Islandu, ko nam je zmanjkalo gorilina in, močan protivni veter nas je sadijal, da nismo mogli dalje. Vsi smo sdravili in na varnem, toda letalo se je pri spustitvi pokvarilo, tako da ni več za rabo."

Nadaljne brezične brzojavke so sporočile, da je letalec rešil svetilnik, ki ga je kanadska vlada dala postaviti na omenjenem otoku. Tam je par ljudi, ki vzdržujejo svetilnik; drugih prebivalcev ni na otoku. Burja je nosila letalo sem in tja, na tleh pa ni bilo videti drugega kot snež in led. Končno so letalci zagledali luč—in to jim je povedalo, da so nad suho zemljo. Takoj so šli na tla. K areči so se spustili na gladko ledeno ploščo. Nato so šli k svetilniku. Svetilnikar je prvi človek, s katerim so se sestali v Ameriki. Ta je brž poslal svojega pomagrača na zaneh a pal na Long Point na ozemlje kanadske province Quebec, kjer je brezična postaja. Od tam šele je svet izvedel njihovo rešitev.

To morda pojasni, zakaj so vsi prejšnji poleti iz Evrope tragično končali. Na severnem Atlantiku so večni snežni viharji, ki so na enak način zanesli letalce daleč v ledeno puščavo, kjer so končali v ledu in snegu. Nemci so imeli srečo, da so prišli nad svetilnik.

Bremen je bil v zraku od polnoči ure v četrtek do poldneva v petek, torej približno 30 ur. Berlin, 14. apr. — Prva vest o triumfu Nemcev, barona Huenefeld in kapitana Kessela, in Irca Fitzmauriceja je prišla spodi ter povzročila silno veselje po vsej Nemčiji. Vsi liti so poročali v posebnih izdajah. Najbolj je bila vesela Koshlova žena.

